

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล " ในครั้งนี้เป็นการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับชั้นของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนท้ายพิกุล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล จำนวน 214 คน ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จำนวน 25 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดโดยให้แสดงความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ และกำหนดคะแนนในแต่ละลำดับ (rating scale) คือ 5 คะแนน 4 คะแนน 3 คะแนน 2 คะแนน และ 1 คะแนน ตามลำดับ ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จำนวน 5 ข้อ

สำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 4 คน ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จำนวน 15 ข้อ

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance : ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Sheffe)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 -40 ปี มากที่สุดจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 และน้อยที่สุดคืออายุ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7

1.2 ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 64 และน้อยที่สุดคืออาชีพเกษตรกร จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

1.3 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือระดับประถมศึกษา จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 และน้อยที่สุดคือระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

1.4 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงสุด ส่วนใหญ่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดคือ ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 และน้อยที่สุดคือระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงสุดตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

1.5 ด้านระดับชั้นของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนท้ายพิกุล ส่วนใหญ่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลส่วนใหญ่มีระดับชั้นของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนท้ายพิกุลสูงสุดคือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 และน้อยที่สุดคือระดับอนุบาล 1 – 3 ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลไม่มีบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาล 1 – 3

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล

สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล โดยรวมพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล นอกนั้นระดับสภาพการมีส่วนร่วมจริงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบาย และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยในแต่ละด้านพบว่า

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพการมีส่วนร่วมจริงในด้านการมีบทบาทในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ บทบาทในการร่วมกำหนดแผนและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา บทบาทในการร่วมจัดทำธรรมนูญโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และบทบาทในการร่วมกำหนดและให้ข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียน

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นในการวางแผนกำหนดนโยบาย ในภาพรวมพบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับมาก โดยมีแนวทางการมีส่วนร่วมจริงอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ มีบทบาทในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน บทบาทในการร่วมกำหนดและให้ข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียน บทบาทในการร่วมกำหนดแผนและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ และ บทบาทในการร่วมจัดทำธรรมนูญโรงเรียน

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวม พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาสภาพการมีส่วนร่วมจริงในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายข้อพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงในด้านการมีบทบาทบทบาทในฐานะผู้ช่วยครู ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ บทบาทในฐานะวิทยากรในเรื่องที่เชี่ยวชาญเพื่อสอนนักเรียน การสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของท้องถิ่น การช่วยสอนและแนะนำการทำการบ้านแก่บุตรหลาน และบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมแนะแนว ลูกเสือ ตามลำดับ

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในภาพรวมพบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแนวทางการมีส่วนร่วมจริงในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายข้อพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ การมีบทบาทในฐานะผู้ช่วยครู ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน การมีส่วนร่วมในการช่วยสอนและแนะนำการทำการบ้านแก่บุตรหลาน การสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมแนะแนว ลูกเสือ บทบาทในฐานะวิทยากรในเรื่องที่เชี่ยวชาญเพื่อสอนนักเรียน และบทบาทในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของท้องถิ่น

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร โดยภาพรวมพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาสภาพการมีส่วนร่วมจริงในการวางแผนกำหนดนโยบายเป็นรายข้อพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงในด้านการให้การสนับสนุนการเงิน วัสดุ อุปกรณ์หรือแรงงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การช่วยจัดหาทรัพยากรในชุมชนเพื่อสนับสนุนด้านการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการสร้าง ปรับปรุง ดูแลบำรุงรักษา สภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม น่าดู น่าอยู่ น่าเรียนมีบทบาทช่วยรณรงค์จัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียน และบทบาทในการช่วยผลิตสื่อการเรียนรู้ตามลำดับ

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นในการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในภาพรวมพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแนวทางการมีส่วนร่วมจริงในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรเป็นรายข้อพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ การมีบทบาทช่วยรณรงค์จัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียน มีการสนับสนุนการเงิน วัสดุ อุปกรณ์หรือแรงงาน ช่วยจัดหาทรัพยากรในชุมชน เพื่อสนับสนุนด้านการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการสร้าง ปรับปรุง ดูแลบำรุงรักษา สภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม น่าดู น่าอยู่ น่าเรียนและการช่วยผลิตสื่อการเรียนรู้ตามลำดับ

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านโดยภาพรวมพบว่าสภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองใน การมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาสภาพการมีส่วนร่วมจริงในการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านเป็นรายข้อพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงในด้านการมีส่วนร่วมในวันกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การร่วมมือกับทางโรงเรียนในการนำนักเรียนไปทัศนศึกษามีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นทราบการช่วยเหลือดูแลนักเรียนในเรื่องการมาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดนโยบายและกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชนตามลำดับ

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นในการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านในภาพรวมพบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแนวทางการมีส่วนร่วมจริงในการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านเป็นรายข้อพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ การมีส่วนร่วมในวันกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ร่วมมือ

กับทางโรงเรียนในการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นทราบ การช่วยเหลือดูแลนักเรียนในเรื่องการมาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดนโยบายและกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโดยภาพรวมพบว่าสภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองใน การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาสภาพการมีส่วนร่วมจริงในการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลเป็นรายข้อพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงในด้านการร่วมกับคณะครูตรวจสอบ ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน รวมทั้งความประพฤติในขณะที่อยู่บ้าน ช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อส่งเสริมแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียน ความประพฤติ ความสนใจ และความรับผิดชอบ ร่วมมือตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของโรงเรียน และร่วมมือกับทางโรงเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาผลการเรียนของนักเรียน เช่น การสอนการบ้านตามลำดับ

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นในการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในภาพรวมพบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแนวทางการมีส่วนร่วมจริงในการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลเป็นรายข้อพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมจริงอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ การช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อส่งเสริมแก้ไขและพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านการเรียน ความประพฤติ ความสนใจ และความรับผิดชอบ การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน รวมทั้งความประพฤติในขณะที่อยู่บ้าน ร่วมมือตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของโรงเรียน ร่วมกับคณะครูตรวจสอบ ประเมินผลการเรียนของนักเรียน และร่วมมือกับทางโรงเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาผลการเรียนของนักเรียน เช่น การสอนการบ้าน เป็นต้น

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ระดับชั้นของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนท้ายพิกุล

3.1 สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนท้ายพิกุล ในกลุ่มอายุที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนท้ายพิกุล ในกลุ่มอาชีพที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ห้วยพิบูล ในกลุ่มระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ห้วยพิบูล ในกลุ่มระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

3.5 สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ห้วยพิบูล ในกลุ่มระดับชั้นการศึกษาของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนห้วยพิบูล ที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีเพียง 2 ด้านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบายและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนห้วยพิบูล จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ระดับชั้นของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนห้วยพิบูล

4.1 แนวทางการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ห้วยพิบูล ในกลุ่มอายุที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 แนวทางการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ห้วยพิบูล ในกลุ่มอาชีพที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

4.3 แนวทางการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ห้วยพิบูล ในกลุ่มระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

4.4 แนวทางการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ห้วยพิบูล ในกลุ่มระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีเพียง 1 ด้านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

4.5 แนวทางการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ห้วยพิบูล ในกลุ่มระดับชั้นการศึกษาของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนห้วยพิบูลที่แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีเพียง 1 ด้านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยข้างต้นมาทำการอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ได้ดังนี้

1. สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล

สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล โดยรวมพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองมีความคิดที่ต้องการจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับทางโรงเรียนในทุกๆ ด้าน คือ การวางแผน กำหนดนโยบาย การปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน และการติดตามและประเมินผล เพื่อช่วยโรงเรียนพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินทิพย์ เกสร (2545, บทคัดย่อ) เรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้นำชุมชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีโดยศึกษาตามขอบข่ายการบริหารงาน 6 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ด้านงานบุคลากร ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ด้านงานอาคาร สถานที่ และด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า 1) ด้านงานวิชาการผู้ปกครองและผู้นำชุมชนมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางและมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในระดับมาก 2) ด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน มีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 3) ด้านงานบุคลากร ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน มีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 4) ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน มีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 5) ด้านงานอาคาร สถานที่ ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน มีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 6) ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน มีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. สภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุล จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน และระดับชั้นของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนท้ายพิกุล

พบว่าผู้ปกครองที่มีกลุ่มอายุ อาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน

งบประมาณและทรัพยากร การมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองที่มีระดับอายุที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนใกล้เคียงกัน ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและระดับชั้นการศึกษาของบุตรหลาน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลยา ดันติผลาชีวะ (2545, หน้า 68) ได้กล่าวถึงปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับทางโรงเรียน การมีส่วนร่วมอย่างเข้าใจจะส่งผลถึงผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่ดีที่สุดของเด็ก อย่างน้อยผู้ปกครองจะพัฒนาการสื่อสารกับเด็กและโรงเรียนมากขึ้น ปัจจัยที่ต้องพิจารณาเพื่อสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนมีหลายประการ อาทิ เช่น ระดับการศึกษา ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาน้อยจะสนใจต่อการมีส่วนร่วมการพัฒนาการศึกษาและตารางเวลาของกิจกรรมการศึกษาน้อย ปัจจุบัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีอาชีพและการงานการจัดกิจกรรมในเวลาราชการจะไม่เอื้อหรือให้ความสะดวกแก่ผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง

3. แนวทางการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนห้วยพิบูล จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับชั้นของบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนห้วยพิบูล

พบว่าผู้ปกครองที่มีกลุ่มอายุ แตกต่างกันพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน งบประมาณและทรัพยากร การมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านและการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของนิกุล ประทีปพิชัยและสุนันทา มูลจันทร์ (2542, บทคัดย่อ) เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผู้ปกครองที่วุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา ถึงระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านเอกสารประกอบหลักสูตรและสิ่งแวดล้อม การสอนอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ปกครองที่วุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา ถึงระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ปกครองที่วุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ส่วนกลุ่มของผู้ปกครองที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระดับชั้นการศึกษาของบุตรหลาน พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อแต่ละครอบครัว ทำให้เกิดรายได้ที่แตกต่างกันของผู้ปกครองส่งผลให้ผู้ปกครองมีความเห็นที่แตกต่างกัน ในด้านความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการติดตามและประเมินผล ซึ่งผู้ปกครองบางครอบครัวอาจจะต้องทำงานหนักขึ้น เพิ่มให้รายได้ที่มากขึ้น หรือให้พอเพียงกับค่าใช้จ่ายในครอบครัว ซึ่งก็จะทำให้เวลาที่จะได้อยู่กับบุตรหลานมีน้อยลง การติดตามและประเมินผล จึงทำได้ไม่ถี่นักหรืออาจไม่ได้ติดตามและประเมินผลอย่างจริงจังและอาจทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความจริง เป็นต้น ในส่วนของระดับชั้นการศึกษาของบุตรหลานที่มีความแตกต่างกัน อาจทำการติดตามและประเมินผลบุตรหลานของผู้ปกครองแต่ละคนเกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาจเน้นเรื่องของความเป็นอยู่ เช่น การกินอยู่ การนอน สุขภาพอนามัย น้ำหนัก ส่วนสูง การเรียนรู้ การนับตัวเลข การอ่านหนังสือ พฤติกรรมในการแสดงออกต่างๆ การวิ่งเล่นกับเพื่อนๆ ในขณะที่ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อาจเน้นเรื่องผลการเรียน พฤติกรรมการแสดงออก การเคารพเชื่อฟัง การช่วยเหลืองานบ้าน รวมทั้งพฤติกรรมส่วนตัว เช่น การเข้าสังคมกับคนที่มีอายุสูงกว่า การเก็บตัว เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยเพื่อศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนห้วยพิบูล ในครั้งนี้เป็นการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับประถม ซึ่งเป็นการศึกษาในช่วงเยาว์วัยของนักเรียน ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อตัวผู้ปกครองและบุตรหลาน ในการที่จะนำไป แก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริม หรือ พัฒนาทั้งด้าน การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร การมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านและการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้บุตรหลานของเราเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ เพราะการศึกษาในช่วงเยาว์วัยนี้ เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญต่อไปในอนาคต และจากผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่ายังมีอยู่อีกหลายด้านที่ผู้ปกครองต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้การดำเนินการวางแผนนโยบายของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเพื่อศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนห้วยพิบูล ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 จากการวิจัยเพื่อศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลในครั้งนี้ เป็นการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับประถม ควรมีการส่งเสริมการวิจัยให้ขยายวงกว้างออกไปสู่ระดับการเรียนการสอนที่สูงขึ้น เช่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อทางโรงเรียน ผู้ปกครอง และบุตรหลาน